

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਸਬੂਤ ਬਿਲਕੁਲ. ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਉਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਨੁਕਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਓਟਿਓਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ, ਕਿ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13(ਬੀ) ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਭਿਆਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਨਕਲ ਕਿਧਰੇ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ.ਐਸ. ਜੇ.

ਮੱਲੂ ਰਾਮ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ

1964 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 1058

1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1968

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)— ਐੱਸ. 24 —ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVI)- ਐੱਸ. 88 —ਐਕਟ X 1953 ਦੇ ਐੱਸ. 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ—ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) - ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 - ਦਾ ਘੇਰਾ - ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਐਕਟ, 1953, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਕੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 88(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।) ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਖਤਾ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਗਭਗ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਓਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੋਧਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਆਦੇਸ਼ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 227 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ, ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤਰੁਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਨਾਰਾਜ਼ ਪਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਪਰੀਟੈਂਡੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, 12 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸਾਚਾਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐੱਚ. ਐਲ ਸਰਿਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਏ. ਐਲ ਬਾਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਨਰੂਲਾ ਜੇ.-ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੱਲੂ ਰਾਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 7 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 20 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਲਈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ, 28 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਪੈਡੈਂਟਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਪ ਇਤਰਾਜ਼ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 12 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ:- ਡਬਲਯੂ.

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਡਰ 9, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਕਾਹਲੋਂ, ਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਕੁਲਸੇਨ, ਐਫਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏ. ਰਾਮਮੂਰਤੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀਏ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀਸੁੰਦਰਨਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2), ਜਿਸ ਵਿੱਚ

- (1) 1961 ਐਲਐਲਟੀ 17.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1945 ਮੈਡ. 103.

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 8 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਮਾਲਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਨਿਆ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਿਆ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਨਿਆ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਆ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਨਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦਾ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਲਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਨਿਗਰਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

certiorari ਦੁਆਰਾ. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ / ਉੱਠਣਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਉਸੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮਾਲਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਗਭਗ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਓਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ, ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 1 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਪਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਬਿੰਦਰਾਜੂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਨਾਮ ਲੇਲਾ (4) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਏ. ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਏ. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀਸੁੰਦਰਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ" ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਆਰਡਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਰਡਰ 9, ਨਿਯਮ 9, ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਡਿਸ ਮਿਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ; ਪਰ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. 1946, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:-

"ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ 11(2), 17, 18, 19 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।"

ਇਹ ਉਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 41-ਬੀ (ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 19(1) ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।, ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ.

(4) ਏਆਈਆਰ 1959 ਮੈਡ. 183.

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਗੁਲਕਤ ਅਲੀ ਪੁੱਤਰ ਅਬਦੁਲਾਲੀ ਬੋਹਾਰਾ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਬਲਵੰਤ ਮਹਾਕਾਲ (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 12 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਿਅਕ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ : -

"ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਸਲ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 151 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੱਲਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁਲ ਅਜੀਜ਼ (6) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਇਸ ਢੰਗ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਚਿਤ ਨਿਯਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 'ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ'। ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜੋ ਇਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੀਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਨਾ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 19 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 9, ਨਿਯਮ 9, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿਮੂਦ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਰਸਿੰਘ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੰਗਾਈ ਦੁਬੇ (7) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

'ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿਊਰ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਉਲਟ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ

- (5) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਮਪੀ 308।
- (6) 24 LA 22(32)
- (7) ILR 5 ਸਾਰੇ। 163, (172) (FB).

ਕਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।'

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਗਬੀਰ ਸਾਹਨੀ (8) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ।

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ। ਇੱਥੇ

ਨੇਬਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਖੱਟਾ ਰਾਮ, (9), ਜੋ ਲਾਈ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮੀਤ ਧਰਮੀ, ਏਆਈਆਰ 1953 ਵਿੱਚ । ਪ੍ਰਾ. 102, (10) ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਮ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖੁੱਝ ਗਈ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇਬਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਖੱਟਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ ਜੋ ਲਾਈ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਪਿਛਲੀ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਈ (11) ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ।

- (8) ਏਆਈਆਰ 1941 ਕੈਲ. 670.
- (9) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1928 ਲਾਹ. 550
- (10) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1953 ਉਸਨੂੰ. ਪ੍ਰਾ. 102.
- (11) 1957 PLR 38.

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਜਿਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਗਲ ਸਿੰਘ (12), (ਕੇਸ ਨੰਬਰ 33) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਪ੍ਰੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 647 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ: -

“ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 647 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 621, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭਗ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ, ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਟਸ ਬਨਾਮ ਕਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵੇਖੋ), ਗੱਦ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਆਰਾ ਫਿਰ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ - ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸੀਮਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ। ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ-ਬਾਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਪੱਟੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ; ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਡਿਫਾਲਟਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ, ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।”

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ

(12) 1908 PLR 85

ਸਿਵਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਸੁਪਰਾ) ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਘ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰੁਝਾਨ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1963 ਦਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਸ.

ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਰੂਲਜ਼, 1953 ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ। - ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, ਭਾਵ, ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1909 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ; ਨਿਯਮ 4 ਰਾਜ: -

"ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੈ।"

ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Mallu Ram v. The Financial Commissioner, etc. (Narula, J.)

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 88, ਜਿਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਦੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, (ਏ) ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜਾਬਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਆਸ ਕਰੇਗਾ; ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ; ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਰੀਨ ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਏ. ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਏ. ਮੀਨਾਕਸ਼ੀਸੁੰਦਰਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜੋ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵੀ ਹੈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਚਰੰਜੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ (13), ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਂਸ ਰਾਜ (14) ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ: (i) ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖਿਆ

(13) 1967 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ 711 ਨੇ 7 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(14) 1963 PLR 705

ਕਾਮਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ
ਬੱਲਬਗੜ੍ਹ ਆਦਿ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.)

ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ; ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 88(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 28 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ; 12 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਮਿਤੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੁਇਸਨੋ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 1946 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਈ ਵਿੱਚ 1 ਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ. _ _

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ ਜੇ

ਕਾਮਤਾ ਪਰਸਾਦ ਅਗਰਵਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ, ਬੱਲਬਗੜ੍ਹ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 354

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 355

17 ਮਈ 1968 ਈ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) -ਆਰਟੀਕਲ 276 -ਪੰਜਾਬ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਪਾਰ, ਕਾਲ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1956 ਦਾ VII) -ਸੈਕਸ਼ਨ 3 -ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ